

Kymmentä yli seitsemän. Herätyskello soi. Mikki Hiiren käsivarret peittävät kellotaulun ja pärisevät, lihat koivet polkevat. *Get up, get up*, hiiri kimittää. Stella tinttaa Mikkiä päähän, avaa silmänsä.

Sulkee ne heti uudelleen.

Painaa ne visusti kiinni. Vaara, vaara. Ei saa liikkua. Tuskin edes hengittää. Ei saa siirtää vasenta kyynärpäätä tyynylle, oikea täytyy pitää kiinni lantiossa. Ei saa raapia kutiavaa silmäluomea. Pitää esittää nukkuvaa, olla kuin ei olisi tässä, kuin ei olisi se, joka vapisee lakanoiden välissä.

Ray on palannut.

Ihan kuin kurkku olisi pölähtänyt täyteen pumpulituppoja. Mahdotonta, Ray ei ole voinut palata. Kaikki on hyvin, rauhoitu. Tom aloitti syyskuussa yläkoulun, ja se sujuu hienosti, hän vain vaihtoi sanastoa ja hiusgeeliä. Adrian on töissä romuttamolla, Edmond Courtois uskoo hänelle yhä enemmän työtehtäviä, perehdyttää johtotehtäviin ja alan markkinoihin ja lähettää ulkomaille.

Adrian sai hiljattain ranskalaisen EU-passin, jossa lukee Adrian Kosulino. ”Olen maailman kansalainen”, hän sanoo ja pitelee kallisarvoista asiakirjaa käsissään. Hän osti hopeanharmaan solmion, tummansinisen puvun, valkoisia cutaway-kauluspaitoja. Ja salkun. Léonie puukeutuu kukkahameisiin ja pitsitoppeihin, ihastelee nähdessään sinitiaisen tai puusta leijailevan punaisen lehden ja tekee kirjonta- ja punontatöitä käsityökerhossa. Suzon hieroo alaselkäänsä, huokailee maailman kataluutta ja lukee *France Dimanche* -lehteä: Johnny törttöilee, Vanessa kostaa, Michelle Obama on koko ajan framilla! Georges kommentoi Saint-Chalandin juoruja torilta tullessaan, hoitaa puutarhaa, metsää, eläimiä ja kasvimaata, pesee punaisen Kangoonsa sunnuntaisin ja rojahtaa sitten sohvalle katsomaan uutisia.

Jokainen on löytänyt oman paikkansa.

Kaikki on hyvin, ja minä voin hyvin.

Kohta Stella avaa silmät, laskee yksi, kaksi, kolme ja... minä erehdyin. Vikaa on minussakin, pelkään aina, että Ray palaa.

Ray Valenti on kuollut. Hän menehtyi tulipalossa. Muista se.

Johtuuko pelko notaarin puhelusta?

Notaari sanoi, että jotain uutta oli ilmennyt, että hän halusi tavata meidät.

Stella ei pidä siitä.

Hän söi eilen liikaa. Oli ollut hieno ilma, kesäinen ilta vaikka oli marraskuu, lauha tuuli hiveli maata, koirat

lojuivat kyljellään kieli roikkuen. Nyt juhlietaan tekemiäni isoja kauppoja, Adrian oli sanonut, syödään ulkosalla, sytytetään kynttilät, kilistetään kuohuvaa! Hän taputti käsiään, ja he kattoivat pöydän terassille nopeasti kuin piirrosanimaatiossa. He ottivat esiin aterimet, lasit, lautaset, leivän, viinin, juuston, salaatin, makkaran, ilma-kuivatun kinkun, suolakurkut, tomaatit ja Suzonin hauduttaman lihapadan ja asettelivat kaiken punavalkoruutuiselle pöytäliinalle, ja Tom toi lisäksi vielä pikkuleipiä ja Gervaisin suklaajäätelöä. He kävivät pöytään, avasivat pullon burgundia, kilistivät rakkaudelle, elämälle: No just! Tom sanoi, elämä ja rakkaus, ihan hanurista! Niinpä he kilistivät aaseille, kilpikonnille, papukaijalle, possulle, kanoille, kananpojille, perunoille, koirille jotka olivat nousseet ja kuolasivat nyt lihapadan äärellä, he huusivat: Hyvää ruokahalua, kuin olisivat julistaneet sodan ja istuivat haarukat tanassa, kyynärpäät pöydällä. He kävivät annostensa kimppuun, ahmivat naudanpataa ja sitruunahilloketta, nyhtivät paloja patongista, kastivat niitä kastikkeeseen ja imeskelivät suupielet rasvaisina, avasivat toisen pullon ja hop, kaatoivat pienen tilkan Tomillekin, jotta hänkin oppisi, että viini on sentään parempaa kuin kokis, söivät vielä toisenkin jäätelöpallon, hieroivat vatsojaan ja voihkivat: Söin liikaa, söin liikaa. Stellan piti löysätä vyötä kahden reiän verran ja avata rintaliivien hakaset. Salaa, muiden huomaamatta. Oli siirrytty talviaikaan, ja ilta oli hämärä, joten se oli ollut helppoa. Olen lihava lehmä, hän ajatteli. Häntä hävetti. Hänen teki mieli läimäyttää itseään poskelle. Huomenna lopetan syömisen, lupaan ja vannon, miksi ahmin tällä lailla? Adrian ojensi hänelle kätensä pöydän

yli, mutta hän ei jaksanut tarttua siihen, Adrian katsoi häntä ja väläytti hänelle nopean, kovin nopean hymynsä, joka tarkoitti: tule mennään sänkyyn, minä haluan sinua, haluan sinua... Siivotaan pöytä huomenna.

He jättivät pöydän siivoamatta ja menivät sänkyyn.

Olivatko he syöneet ja juoneet, juoneet ja syöneet, koska halusivat unohtaa, että notaari oli soittanut?

Puhelimessa notaari oli sanonut:

”Minun täytyy saada tavata teidät, asia on kiireinen.”

”Kuinka kiireinen?” Stella oli kysynyt, siirtänyt vaa-leaa hiussuortuvaa ja nyhtänyt kulmakarvojaan.

”Kiireinen. Odotan teitä, teitä ja teidän äitiänne. Lauantaiaamuna.”

”Mutta kuulkaa...”

Notaari oli sulkenut puhelimen.

Ei. Hän vain syö liikaa, siinä kaikki. Hän on lihonut viisi kiloa. Ja tarvitsee numeroa suuremmat rintaliivit. Ruumis ei pysy hänen hallinnassaan. Se lihoo hänen vieressänsä. Pian hän puhuu sille kuin ventovieraalle. Kätkee sen, koska häpeää sitä. Pian hän joutuu kiinnittämään oranssin työhaalarinsa hakaneuloilla. Miksi minä ahmin tällä lailla?

Sitä se onni teettää, Adrian sanoi ja veti hänet syliinsä sinä iltana. Onni lihottaa.

No sitten en halua olla onnellinen, Stella vastasi.

Sano se uudelleen, Adrian käski ja painoi hänet seinää vasten, sano uudelleen! Adrianin kädet nousivat ja laskevat pitkin hänen selkäänsä.

Se oli vitsi, Stella sanoi ja suuteli Adriania.

Ja Adrianin suussa oli vanha tuttu syövereihin syöksevä maku. Stella takertui häneen, ei halunnut vajota syvyyksiin heti.

Stella avaa toisen silmänsä, ei liiku, odottaa kankeana ja pelokkaana.

Hän kuulee Adrianin kevyen hengityksen. Se nousee ja laskee.

Adrian tietää jo. Tietää hänestä kaiken. Stella haluaisi, että Adrian selittäisi hänelle, miksi hän juuri tänä aamuna haluaa kuolla.

Mutta mitä Stella voisi sanoa Adrianille, joka uhkuu elämäniloa?

Stella vetää hartiat lypsyyn. Valmistautuu ottamaan iskun vastaan. Vetää henkeä sulattaakseen möykyn kurkusta, rinnasta, mahastaan. Seurailee hengitysilman reittiä. Pitää peukkua, ettei paine olisi sitä...

Sitä sankkaa surua.

Sitä mustaa surua joka ei hellitä.

Ja...

Se musertaa hänet. Naulaa hänet patjaan, katkoo jalat, katkoo kädet – ei huvita enää, ei huvita enää – se tukahduttaa naurun, sieppaa suudelmat ja viskaa ne roskikseen.

Epäonni on palannut.

Stella nousee istumaan, antaa pään nyykähtää rinnalle, kiertyy kerälle, liukuu hiljaa pois vuoteesta ikään kuin antaisi johdattaa itseään.

Ikään kuin se päättäisi.

Tuo epäonni...

Hän menee alakertaan tekemään aamupalaa.

*

”Mitä hyötyä sinusta on, senkin kukko? Katsoit vierestä etkä tehnyt mitään! Annoit heidän kuolla etkä sanonut mitään. Nyt saat kuulla suorat sanat! Olet ällöttävä. Sinusta ei ole muuhun kuin panemaan ne paksuksi! Mokokoma kukkoileva pelkuri! Tyypillinen mies!”

Adrian ja Tom hätkähtävät kuullessaan keittiön avoimesta ikkunasta, miten Stella huutaa nuo viimeiset sanat.

”Stella on vihainen”, Tom toteaa kuin lukisi sää-tiedotetta.

”Ei hän ole vihainen”, Adrian vastaa. ”Hän on surullinen.”

”Yksi ja sama asia.”

”Turha sekaantua siihen. Asia on hänen ja hänen itsensä välinen.”

”Niin mutta me joudutaan silti kärsimään.”

”Annapa leipää tännepäin, poika!”

”Huomio! Stella tulee. Kohta täällä vikistään.”

Potku oveen ja Stella ilmestyy näkyviin.

”Kettu on käynyt yöllä. Niitä on varmaan ollut kaksi. Kunnan verilöyly! Verta on joka paikassa, ja höyheniä! Ne ovat vieneet kaikki kanat, raadelleet kaikki kananpojat. Verijäljet vievät metsään. Kuka unohti illalla sulkea kanalan oven?”

”En minä ainakaan!” huutavat Adrian ja Tom.

”Varmastiko?” Stella karjuu.

”Aivan varmasti”, he sanovat yhteen ääneen.

Stellan raivostunut katse porautuu heihin. Adrian ja Tom eivät silmäänsä räpäytä. Stella puuskahtaa:

”Varmaan Suzon... unohti varmistaa, että luukku on kunnolla kiinni. Ei hitto! Hän ei muista mitään. Unohtaa kaiken!”

Tom avaa suunsa puolustaakseen Suzonia, joka on vanha eikä voi muistaa kaikkea, hän tekee tosi paljon, kokkaa kaikki päivät, hoitaa eläimiä ja kasvimaata ja panee hellaan puita, niin että keittiö on lämmin, kun me herätään... Kyllä hän saa unohtaa sulkea kanalan luukun.

Mutta Tom pysyy vaiti.

Joskus äiti on hänen mielestään pelottava.

Stella istahtaa tuolille. Haroo hiuksiaan. Rayn kuoleman jälkeen hän on antanut niiden kasvaa. Ne kehystävät kasvoja roikkuen takkuisina ja vaaleina, lähes valkoisina suortuvina. Kuin intiaanipäällikön pörhöiset sulat. Stella pihistää Tomilta geeliä pitääkseen tukkansa kurissa.

Rayn kuolemasta lähtien hän on pitänyt kaulassa lyhyttä, värikästä helminauhaa.

Rayn kuolemasta lähtien hän on hypistellyt kulmakarvojaan ja nyppinyt niistä karvoja yksitellen.

”Lopeta! Kohta sinulla ei ole yhtään kulmakarvaa jäljellä”, Tom sanoo.

”Sinulle on ilmeisesti samantekevää, ettei meillä ole enää yhtään kanaa eikä kananpoikaa...”

”Onhan meillä ne suon liepeille siirretyt... niilläkin on poikasia”, Adrian muistuttaa.

”Kaksi kanaa ja kolme kananpoikaa! Kyllä sinä vähään tyydyt! Te ette kumpikaan piittaa tilanhoidosta.”

Tom painaa nenänsä kaakaomukiin, ja huoneeseen laskeutuu uhkaava hiljaisuus. Kuuluu vesivaraajan nikkottelua, se pihisee ja hiljenee huokaisten.

”Mikä tuo oli?” Stella ihmettelee ja höristää korvaansa.

”Vesivaraaja... se sammui”, Adrian vastaa ja irvistää.

”Se tästä vielä puuttui! Talvi tulee. Uusi varaaja maksaa mansikoita.”

Stella vaikenee hetkeksi ja huokaisee.

”Ei meillä ole sellaisia rahoja...”

”Ehkä se vielä käynnistyy”, Tom sanoo ja kohtaa isänsä sulkeutuneen katseen.

Hän tietää, miltä isästä tuntuu. Isä kokee itsensä hyödyttömäksi, koska ei pysty ostamaan uutta vesivaraajaa. Hyödyttömäksi ja noloksi. Perheenpäällä pitäisi olla varaa ostaa uusi vesivaraaja.

”Syöhän äkkiä aamupalasi, olet kohta myöhässä!” Stella kommentaa.

Tom painaa naaman mukiin ja nuolee sen reunoihin jäänyttä maitoa.

”Äläkä syö kuin porsas. Muki viedään suulle eikä suuta mukiin. En jaksaa olla koko ajan muistuttamassa. Onko reppu valmiina? Mennäänkö?”

”Joo...”

”Kyllä, äiti! Hitto vie! Puhu kunnolla!”

Tom nousee, huuhtoo mukinsa, kuivaa kätensä uunintangolla roikkuvaan pyyhkeeseen ja hakee repun huoneestaan. Adrian siivoaa loput astiat pois pöydältä.

”Menen tänään Pariisiin.”

”Olet viime aikoina käynyt usein Pariisissa. Toivottavasti sinulla siihen on hyvä syy.”

Adrian asettuu Stellan taakse, halaa häntä, kuiskuttaa suu hänen korvassaan: älä äkäile, puhu minulle, en voi arvata ajatuksiasi, sinun pitää antaa vihjeitä.

”Kaikki on hyvin!” Stella sanoo ja pyristelee irti. Adrian kiristää otettaan.

”Älä valehtele!”

Adrian painaa huulensa Stellan kaulalle. Stella vapisee. Hän ristii käsivarret vatsalle rauhoittuakseen. Ummistaa silmänsä. Pidättää henkeä.

”Kyllä tämä tästä...”

Hän painaa päänsä. Kopsuttaa lattiaa saappaankärjellä. Hänellä on painavat, mustat, pyöreäkärkiset työmaasaappaat. Hänen tekisi mieli kiljua, mutta ei se epäonnea poistaisi. Epäonni on ikävä ötökkä. Se pitää tallata murskaksi. Stella pakottautuu hymyilemään.

”Mitä sinä teet tänään?”

”Vien Tomin kouluun ja kiidän sitten romuttamolle. Minulla on kaksi isoa kuormaa. Tietääkö Julie, että menet Pariisiin?”

Adrian seisoo hänen takanaan ja nyökkää.

Heijaa häntä hiljaa. Painaa kätensä hänen sydämelleen hillitäkseen sen laukkaa.

”Kyllä se siitä, kyllä se siitä...”

Miksi notaari oli soittanut?

Miksi heidän pitää niin kiireesti mennä tapaamaan häntä?

Onko tämä taas jokin Rayn tempku?

Jokin Rayn Valentin ovela veto?

*